

# ΊΔΡΥΜΑ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΟΥΡΑΝΗ

Κύκλος Ετησίων Συνεδρίων «Η Κίνηση της Λογοτεχνίας» (2026–2030)

## 1ο Ετήσιο Συνέδριο: Ζώνες επαφής

2–4 Δεκεμβρίου 2026 | Ημέρα 1 (Τετάρτη, 2 Δεκεμβρίου 2026)

### Συνεδρία 4: Μεταφράσεις, Μεταποιήσεις, Μετατοπίσεις

## «Η Γαλάτεια του Σπυρίδωνα Βασιλειάδη στη Γαλλία: οι 'μεταστροφές' ενός εθνορομαντικού έργου»

Έλενα Αναστασάκη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συγκριτικής Γραμματολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

### ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ (ABSTRACT)

οι "μεταστροφές" ενός εθνορομαντικού έργου

Η Γαλάτεια (1873) του Σπυρίδωνα Βασιλειάδη είναι ένα από τα λίγα νεοελληνικά έργα που μεταφράζονται στη Γαλλία τον 19ο αιώνα. Ο Paul d'Estournelles, μικρανεψιός του φιλέλληνα Benjamin Constant και αργότερα σημαντική πολιτική προσωπικότητα, μεταφράζει, το 1878, το ελληνικό αυτό δράμα «για την αγάπη της γλώσσας και μόνο». Το έργο και η μετάφρασή του θα επαινεθούν από τη Γαλλική Ακαδημία. Η τολμηρή κίνηση του Βασιλειάδη να "παντρέψει" στο δράμα του τον αρχαίο μύθο με το δημοτικό τραγούδι Η άπιστη γυναίκα προκαλεί το ενδιαφέρον των Γάλλων διανοούμενων αλλά και του κοινού. Την αρχική μετάφραση θα ακολουθήσουν τρεις διασκευές, η μία εκ των οποίων θα ενταχθεί στο ρεπερτόριο της εθνικής σχολικής θεάτρου του Παρισιού στις αρχές του 20ού αιώνα. Στον «Πρόλογο στην Γαλάτεια» ο Βασιλειάδης, οραματιζόμενος το νέο εθνικό δράμα ως «καθαρώς έλληνικόν, δηλονότι φιλόπατρι, φιλάδελφον, δημοκρατικόν, περικαλλές», εξηγεί τον διδακτικό χαρακτήρα του έργου ως προσπάθεια εθνικής διάπλασης και αναδόμησης της εθνικής ταυτότητας του ελληνικού έθνους. Ωστόσο, στις γαλλικές του εκδοχές, η πρόθεσή του αποσιωπάται. Στην ανακοίνωση αυτή θα επικεντρωθώ στις διαφορετικές ιδεολογικές μεταστροφές του έργου, όπως αυτές εκδηλώνονται στην αρχική έκδοση της μετάφρασης και στις δύο σημαντικές διασκευές του από την ιδρύτρια της La Nouvelle Revue Juliette Lamber-Adam, (1880) και από τον ίδιο τον D'Estournelles (1907).

### Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

Έλενα Αναστασάκη, «Η Γαλάτεια του Σπυρίδωνα Βασιλειάδη στη Γαλλία: οι 'μεταστροφές' ενός εθνορομαντικού έργου», 1ο Ετήσιο Συνέδριο «Ζώνες Επαφής: Λογοτεχνία, δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμική κινητικότητα», Συνεδρία 4: Μεταφράσεις, Μεταποιήσεις, Μετατοπίσεις, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Τετάρτη, 2 Δεκεμβρίου 2026.